# MISCELLANEA.

1/ Linowski Aleksander,Głos dnia 19.paźdz.miany./B.m.dr.i r./. K nlb.2.-

2/ Wybranowski Rajmund,Prześwietne Zgromadzone Stany!/B.m.dr.i r./ K nlb.1.-

3/ Niemcewicz Franciszek,Mowa dn.21.Octobris,Warszawa,w druk.P. Dufour.-Str.4.-$E_{XXIII}$Str.115.-

4/ Rezolucye Rady względem materyi krakowskiey./B.m.dr.i r./ /1782/.-K nlb.3.-

5/ Bolesz Kazimierz,Głos dn.18.Octobris 1782 miany,Warszawa, w druk.P.Dufour.Str.4.-$E_{XIII}$Str.244.-

6/ Suchodolski,Głos w izbie senatorskiey dn.21.paźdz.1782 miany. /B.m.dr.i r./.-K nlb.2.-

7/ Rzewuski Adam,Głos w izbie senatorskiey dn.22.paźdz.1782 miany,Warszawa,w druk.P.Dufour.-Str.4.-

8/ Grabianka Leszczyc Jacek,Mowa do króla w sprawie Pruchnickiego. /B.m.dr.i r./-K nlb.2.-

9/ /Sokolnicki Piotr/,Odpowiedź na pismo Sokolnickiego./B.m.dr. i r./-K nlb.2.-$E_{XXIX}$Str.4.-

10/ Mycielski Aleksahder,Głos w izbie poselskiey dn.2.list.1780r. /B.m.dr.i r./-K nlb.2.-$E_{XXII}$Str.652.-

11/ Bukar Adam,Głos na seymie dn.1.Septembris 1776r./B.m.dr.i r./ K nlb.1.-$E_{XIII}$Str.439.-

12/ Moszczeński Wojciech,Relacya o czynnościach Departamentu woyskowego./B.m.dr.i r./-K nlb.4.-$E_{XXII}$Str.596.-

13/ Potocki Stanisław,Mowa na sessyi seymowey dn.23.paźdz.1778r. Warszawa,w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-

14/ Wypis z ksiąg ziemskich woiew.Mińskiego r.1779./B.m.dr.i r./ Str.V.-

15/ Czacki Michał,Mowa na seymie dn.20.Octobris 1780r./B.m.dr. i r./.-K nlb.1.-$E_{XIV}$Str.506.-

16/ Delegowani do Konstytucyi./B.m.dr.i r./.-K nlb.2.-$E_{XV}$Str.125.-

17/ Niezabitowski Jan,Memoryał do króla./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-

18/ Kurdwanowski Kajetan,Głos na sessyi 22.paźdz.1782r.Warszawa.w w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-$E_{XX}$Str.385.-

19/ Courtivron i Bouchu J.Nauka o gatunkach i szukaniu rudy żelazney./tylko karta tytułowa i przemowa - reszty brak/,Warszawa 1782.w druk.u XX.Schol.Piarum.-K nlb.2.-E XIVStr.433.-

20/ Kraszewski Jan Aleksander,Mowa w izbie senatorskiey dn.22.Oct. 1782r.Warszawa,w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-$E_{XX}$Str.243/4.-

21/ Kraszewski Jan Aleksander,Przymówienie się w izbie senatorskiey dn.22.Oct.1782r.-Warszawa,w druk.P.Dufour.K nlb.2.- $E_{XX}$Str.244.-

22/ Ankwicz Józef,Głos na sessyi dn.12.paźdz.r.1782./B.m.dr.i r./ K nlb.2.-$E_{XII}$Str.160.-

23/ Rzyszczewski,Głos w izbie senatorskiey 17.paźdz.1782r./B.m. dr.i r./.-Str.3.-

24/ Prośba do JKMci od generała Małopolskiego./B.m.dr.i r./.Knlb.1

25/ /Radziwiłł Karol i Hieronim/,Pretensya domu Radziwiłłów,Warszawa,w w druk.P.Dufour.-Str.12.-

26/ Złotoliński,Prośba do króla i Stanów./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-

27/ Poniński Kalikst,Powiększenie woyska,/B.m.dr.i r./-K nlb.1.-

28/ Rewitzki,Stackelberg,Benoit,Kopia deklaracyi oddanych ministrom króla,Warszawa 1773.-K nlb.2.-

29/ Gli stati versi sciolti./B.m.dr.i r./-K nlb.2./tyczy Galicji/.-

30/ Poniatowski Stanisław August,Uniwersał zabraniaiacy koczowania ludzi z państwa Rossyjskiego./B.m.dr./1784.-K nlb.1

31/ Maria Teresa,Patent z dn.17.grudnia 1774.Lwów.-Str.9.-
32/ Rada Nieustaiąca,Ustanowienie i objaśnienie./B.m.dr.i r./Knlb.6
33/ Sanguszko Janusz Aleksander,Kopia listu ciekawego względem Ordynacyi Ostrogskiey./B.m.dr.i r./-K nlb.4.-$E_{XXVII}$Str.70.-

34/ /Ostrogska Ordynacya/,Odpowiedź przyiaciela na zarzuty.K nlb.4
35 b/ Kopia listu X-cia Prymasa r.1754. K nlb.1.
36 c/ Kopia responsu na list.-K nlb.2.- $E_{XXIII}$Str.580
37 d/ Kopia listu Marszałka do Prymasa.-K nlb.4.-
38 35/ Objaśnienie prawa wexlowego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.$E_{XXIII}$St.216

39 36/ Sprawiedliwość./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
40 37/ /Borzymowski Jan/,Sprawiedliwość sukcessorom Borzymowskiego. /B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
41 38/ Województwo Rawskie./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
42 39/ Rezolucya interessu na seym./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
43 40/ Przeniesienie sądów ziemskich./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
44 41/ Zmniejszenie expens skarbowych./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
45 42/ Użytek skarbu publicznego./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
46 43/ Uwolnienie od rygoru dekretu Antoniego Chmielewskiego.K nlb.1.-
47 44/ Miasteczko Mogielnica./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
48 45/ Deklaracja dla ziemi Nurskiey./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
49 46/ Warunek dla W.Łąckiego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
50 47/ Warunek dla Korony./B.m.dr.i r./.K nlb.1.-
51 48/ Deklaracja względem Kommissyi Likwidacyiney./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-$E_{XV}$Str.118.-

52 49/ Porównanie prowizyi w Koronie./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
53 50/ Powiększenie kar./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
54 51/ Wystawienie nowego regimentu przez Potockiego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
55 52/ Xięstwo Kurlandzkie,Pow.Piltyński./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
56 53/ Wojsko./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
57 54/ Pozwolenie sprzedarzy./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
58 55/ Projekt.Approbacya XX Missyonarzów./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
59 56/ Projekt./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
60 57/ Obmyślenie nagrody Bachmińskiemu./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
61 58/ Miasto Kraków./B.m.dr.i r./-K nlb.1.- $E_{XX}$Str.211.-
62 59/ Szkoła rycerska./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E
64 60/ Doniesienie de Monata./B.m.dr.i r./-K nlb.2.- $E_{XXII}$Str.527.-

Czynności Seymu w Latach ostatnich

# GŁOS
## J. W. IMCI PANA
# BÖLESZA
## STOLNIKA GNIEZNIENSKIEGO
## POSŁA KALISKIEGO,

*Dnia 18. Octobris 1782. Anno w Izbie Senatorskiey po wyexaminowaniu Kommissyi Edukacyiney.*

# MIANY.

PIERWSZA szczęśliwość każdego kraiu a w szczególności wolnego Narodu, gdzie Urodzenie samo moc prawodawczą wlewa w Ducha Obywatelskiego, gruntować się koniecznie powinna na urządzeniu właściwey stanowi temu Edukacyi, bo w tych tylko Synach Oyczyzna spodziewać się może wsparcia y polepszenia losu swego, gdzie cnota, Charakter y Religia razem z naukami są w sercach y umysłach wkorzenione.

Mamy iuż od wstępu twego na Tron N. K. P. M. M. zaszczepione w kraiu Naszym nauki, pod Twoim rozkrzewione Panowaniem, zachęcone przykładem, osłodzone poważaniem, zasilone nadgrodą zaszczyt y chlubę Narodowi, a Tobie Wielki Królu nieśmiertelną w potomne wieki upewniaiące Sławę.

Mamy dziś pod dozorem tych Wielkich Mężów składaiących Prześwietną Kommissyą Edukacyiną, do którey Examinowania byłem wyznaczony, sposób edukowania wydoskonalony, a ieżeli dawnemu zwyczaiowi przeciwny, nie wszystkim się ieszcze podobał, wystarczą do przekonania ogólności, doznane w czasie skutki zbawiennego iey rozporządzenia. Doświadczali częstokroć tego naypierwsi Prawodawcy y naylepsi Filozofowie, którzy albo utworzycielami, albo Wodzami byli ustaw Narodowych y wtenczas, gdy naywięcey pracowali około Dobra powszechności, większa część ludu szemrała y utyskiwała na to, co w istocie było im naypożytecznieyszego, bo rzadko ustaw nowych przepisy powszechnie dogodzić mogą Przesądom całey wspołeczności, lecz każda czynność sama z siebie chwalebna, sama z siebie ma dosyć zalety;

A

nie rozwodzę się przeto z wysławianiem Rządów Przeświętney Kommissyi tyczących się Edukacyi, bo iuż poprzednicze z Senatu głosy oddały iey tę sprawiedliwość: pełnię tylko móy z Prawa podięty obowiązek, gdy W. K. Mci y Przeświętnym Stanom o administrowaniu dochodów y wydatków funduszu Edukacyinego z odebranych y wiernie konnotowanych Rachunków przynoszę uwiadomienie, nie z pobudki wątpliwości, aby Przeświętne Stany nie były przekonane, iż ci godni Mężowie zasiaiący w tey Magistraturze pracę, pilność, dozór y staranność swoię poświęcili szczegulnie na użytek publiczny y ziednanie sobie sławy y wieczney w Narodzie pamiątki; ale czyniąc zadosyć Prawu y słuchaiąc głosów odwołuiących się do mnie przystępuię do tłomaczenia Rachunków, tym porządkiem iak nam iest podano w Tabelli dwuletnich dochodów y wydatków Funduszu Edukacyinego; to iest: *Primo*, podana na Tabelli Summa z Remanentów po kassach od przeszło-seymowych Rachunków pozostała *do percepty*. - - - - 175578. gr. 8.

*Secundo*, Od Summ Funduszowych w Koronie y Litwie nayprzód za rat Dwanaście zaległych wynosi Summa - - - - 272385. gr. 29.

*Powtore*, Za rat Cztery od ostatniego rachunku wynosi - - 1590646. gr. 12.

Z tego Funduszu podług Tabell Kommissyi Rozdawniczey, większa Summa powinna wchodzić do Kassy, ale dla zaległości na Possessorach y kwestyi o niektóre Dobra tudzież odpadłey percepty z tych Dóbr, które przez Konkordaty z J. WW. Biskupami y Kapitułami zawarte tymże Biskupom y Kapitułom wydzielone zostały.

*Potrzecie*, z Dóbr sekwestrowanych po przewiedzionym processie wynosi Summę podaną 44446. gr. 5.

*Poczwarte*, z Dóbr w Summach Fuduszowi należących wydzielonych wynosi - - 13860. gr. 19.

*Popiąte*, Z Dóbr Ziemskich tradowanych 1124. gr 21.

3*tio*. Prowizyi do Summ tudzież z kapitałów podniesionych wynosi Summa podług Tabelli - - - - 790755. gr. 29.

4*to*. Z percepty rozmaitey, iako to z przedanych domów y possessyi z remanentów Kommissyi Rozdawniczey z przedanych ruchomości Poiezuickich y Remanentów na Lustratorach pozostałego tudzież z dochodu prawnego, z dochodu potocznego, z przedaży ksiąg Elementarnych, wynosi Summa podług Tabelli w Koronie y Litwie - - - - 117039. gr. 8.

**Summa całey importaty przez lat dwa** 2965846. gr. 24.

*Z ktorey Summy na Tabelli położony ieſt wydatek takowy:*

*1mo* Na Akademie, Szkoły, Seminarye, to ieſt penſye Nauczycielów w Koronie y Litwie, 169942. gr. 11.

Na Studentów ubogich y pramia dobrze uczących ſię. - - - 10608.

Na Konwikta ubogiey Szlachty, które ſą uſtanowione w Wilnie, Łucku, Łęczycy, Kamieńcu Podolſkim, w Lublinie y Rawie wynoſi Summa - - - - 102420. gr. 29.

Na Szkoły Dyrektorów Parochialnych to ieſt na Edukowanie oſob, które w przyſzłym czaſie maią bydź użyte za Nauczycielów ſzkół przy Kościołach Parochialnych wynoſi Summa 13460.

Na ſarta tecta, to ieſt opatrzenie porządków w Kościołach y Kollegiach Poiezuickich, na utrzymanie murów, dachôw, wynoſi Summa w Koronie y Litwie - - - 215725. gr. 16. $\frac{6}{12}$

Na Emerytów w Koronie y Litwie 341839.

W teyże liczbie mieſzczą ſię Exiezuici, nayprzód Xięża ſtarzy y ſłabi do nauk niezdatni niemaiący opatrzenia ex beneficiis, tudzież Braciſzkowie w zgaſłym Zakonie zaſłużeni, z których każdy według ſwych zaſług y potrzeb ma wyznaczoną ſobie penſyą na fundamencie Prawa.

*3tio.* Na expens Duchowną według zaſzłych konkordat y dawnieyſzych rozrządzeń Kommiſſyi oprocz Dóbr, które ſą wydzielone J. WW. Biſkupom w Koronie y Litwie dodaie ſię ieſzcze 83698. gr. 10.

Ta expens ieſt w Archidyecezyi Gnieźnieńſkiey, Dyecezyach Wileńſkiey, Płockiey, Chełmſkiey, y Kiiowſkiey.

*4to.* Expens rozmaita lokowana ieſt na kapitał z podnieſionych Summ Summa 346777. gr. 27.

Na penſye bywſzych Kommiſſarzów Sądowniczych, którzy iuż zupełnie ſą wſzyſcy uſpokoieni w ſwoiey należytości, wynoſi Summa 38606. gr. 25.

Na towarzyſtwo kſiąg Elementarnych, tudzież na penſye Oſobom do examinowania tychże kſiąg ku nauce ſzkołom potrzebnych Summa - - - 40050.

Na konſerwacye Biblioteki Załuſkich, to ieſt penſye czterech Oſób w Bibliotece pracuiących y utrzymuiących człowieka do uſług potrzebnego, tudzież na ſkupowanie kſiąg. 21293. gr. 7. $\frac{6}{12}$

Na penſye Officyaliſtom to ieſt Piſarzom,

Sekretarzom, Patronom, Archiwiście &c: w Koronie y Litwie - - 189337. gr. 15.

Na podatki w Koronie y Litwie to ieſt podymne - - - - 13168. $\frac{3}{12}$

Expens Prawna to ieſt na wydawanie pozwów, wyſyłanie Officyaliſtów na tradycye, Exekucye &c. - - 70291.

Na umorzenie długów y pretenſyi do Funduſzu - - - 39941. 8. $\frac{1}{12}$

Wydatek extraordynaryiny iak ieſt w Protokule y na Tabelli wynoſi Summę 199143. gr. 2. $\frac{6}{12}$

Pod tytułem tey expenſy umieſzczone ſą wydatki na druki kſiążek Elementarnych, papier zakupienie y ſprawadzenie rożnych do nauk inſtrumentów, iako też na gratyfikacye, wizyty ſzkół, wyſyłanie Oſòb za granicę y inne przypadkowe expenſa.

Zoſtaie Remanentu po kaſſach 69543. gr. 15. $\frac{8}{12}$

*Summa expenſowa wynoſi.* 2965846. gr. 24. $\frac{7}{12}$

Cokolwiek zaś do obiaśnienia w tych rachunkach nam podanych zdawało mi ſię bydź potrzebnego, nie zaniedbałem dozierać y dopytywać ſię dokładney informacyi, zaświadczą mnie godni wſpół Examinatorowie, iż każdy rodzay expenſu na Tabellę podany oſobnie w Protokułach przeyrzeć ſtarałem ſię, tudzież kwity rewidować, Regeſtra konfrontować y o wſzyſtko, w czym iaka wątpliwość zachodziła pilnie ſię dopytywać, a nawet chcąc wiedzieć pewny dochòd funduſzowy od innych dochodów potocznyh odłączony, ſtarałem ſię przez oſobne Tabelle mieć uſzczegulniony, lubo iuż Prześwietna Kommiſſya Edukacyina dopełniaiąc obowiązek Prawa oſtatniego Seymu generalną całego Funduſzu ſwoiego ſpórządziła Tabellę, w ktorey Dobra Funduſzowe intratę, Poſſeſſorów, y Ewikcyą tudzież Summy kapitalne y ich Ewikcyą, Prowent &c: dokładnie opiſane umieściła y wydrukowane po wſzyſtkich Grodach rozeſłała, ktora to Tabella wyſtarcza podobno do uwiadomienia każdego w powſzechności o Prowentach Prześwietney Kommiſſyi Edukacyiney, w ktorey czynnościach znayduiąc ślady pracowitey około Edukacyi Narodowey pilności, należy mi wyznać tym wielkim Mężom pod pierwſzeńſtwem J. O. Xcia Biſkupa Płockiego zaſiadaiącym tę winną od całego Narodu wdzięczność, ktorą ſama ſprawiedliwość dyktuie.

A ieżeli mało dziś od nas odbieraią świadectw ſzacownieyſzych nad inne ofiar, ſwoich dla publiczności, będą umieli z większym uczuciem, wielbić, ſławić y wiekami zawdzięczać ci, którzy źrzodła nauk przez nich dobytego ſłodkie na całe życie duſzy y ſerca czerpaią poſiłki.

w DRUKARNI P. DUFOUR.